

6 / Nyheter

Det märkliga med Angela Merkels ledarskap är att hon varken har de meriter eller den utstrålning som förväntas. Men en kärv pragmatiker är förmodligen det bästa för Tyskland.

Angela Merkel – självklar men osannolik ledare i Europa

Det är dags för val till tyska förbundsdagen 22 september. Opinionsciffrorna är osäkra och har svängt ordentligt för flera partier. Men en sak är i praktiken klar: Angela Merkel kommer att sitta kvar som förbundskansler och inleda en tredje period som regeringschef för Europeiska unionens största och viktigaste stat. Hennes parti, CDU, kristdemokraterna, är numera utan konkurrens Tysklands starkaste parti och hon själv är landets överlägset mest populära politiker, kanske någonsin. Det valet egentligen handlar om är med vilken eller vilka hon

kommer att regera.

Att det blivit så här är märkligt. Angela Merkel har till synes varken de meriter, de egenskaper eller den utstrålning som skulle förklara ett framgångsrikt ledarskap.

Hon är kvinna i det mansamhälle som fortfarande inte minst politiken är i Tyskland. Hon är naturvetare i en politisk värld präglad av jurister och statsvetare. Hon är protestantisk prästdotter i ledningen för ett parti som har sin religiösa och ideologiska bas i det katolska Tyskland. Hon hör hemma i östra Tyskland och är uppvuxen i det förkättrade DDR som för-

svann och införlivades i förbundsrepubliken efter murens fall. Under DDR-tiden var hon okänd och ingen hjältemodig ledare i opposition mot det gamla kommunistisamhället.

HENNES YTTRE är grått och korrekt och hon är ingen talare som väcker entusiasm. Som politiker har hon visat sig svag i valrörelser och kampen om väljares röster. Vad hon egentligen vill som praktisk politiker kan framstå som oklart. Som många östeuropeiska politiker präglade av kommunistsystemets misslyckanden och förtryck under deras uppväxt är hon ideologiskt starkt marknadsinriktad. Konkurrenskraft är hennes mantra i den ekonomisk-politiska diskussionen och offentliga besparingar hennes bestämda linje för att möta den europeiska krisen.

Men samtidigt har hon gått från kärnkraftskritiken till mötes

svann och införlivades i förbundsrepubliken efter murens fall. Under DDR-tiden var hon okänd och ingen hjältemodig ledare i opposition mot det gamla kommunistisamhället. efter den japanska Fukushima-katastrofen och svängt om hela energipolitiken så att alla tyska kärnkraftverk ska stängas. Och i familjepolitiken anknyter hon till en DDR-tradition med att satsa på daghem för att få ut kvinnorna i arbetslivet.

"Vad hon egentligen vill som praktisk politiker kan framstå som oklart."

FRAMFÖR ALLT är Angela Merkel en fullfjädrad maktpolitiker som många bittert fått lära sig att inte underskatta. Gradvis har hon utmanövrerat sina manliga kolleger och konkurrenter i partiet. Det började med återföreningskanslern Helmut

Kohl som efter murens fall hittat henne när han behövde fräscha östtyska namn till sitt kristdemokratiska parti. Men när det i slutet av 90-talet uppdagades att Kohl hade kopplingar till korruptionsaffärer i partiet, gjorde hon, då redan partisekreterare, processen kort med sin välgörare.

Hon väntade med att kan-

didera till kanslerposten till 2005 då en kristdemokratisk seger verkade given. Socialdemokraterna hade genomfört kraftiga nedskärningar i välfärdssystemen vilka Merkel och hennes parti egentligen också stod bakom men slapp svara för. Ändå gjorde hon en usel valrörelse och höll på att tappa en given vinst på mållinjen.

Men som förbundskansler har Angela Merkel nästan oavbrutet vuxit i popularitet. Hon har kunnat dra nytta av det tidiga 2000-talets besparingsprogram som också fått effekt i minskad arbetslöshet och en ny rekordboom för exportindustrin. Att Tyskland därvidlag inte bara dragit nytta av sin budgetdisciplin utan av en svag eurokurs talas det mindre om.

UPPENBART ÄR att tyskarna i en orolig tid för Europa uppskattar en kärv, visionslös pragmatiker i ledningen. Stora ideologer och visionärer har – med rätta – haft sin tid i ett Tyskland med dess skrämmande arv av nazism och kommunism. Ordning och reda är däremot fortfarande tyska dygder.

Angela Merkel har gått kärnkraftskritikerna till mötes och lagt om energipolitiken så att alla tyska kärnkraftverk nu ska stängas.

Rasistplakat inslag i tysk valkamp

Tyska myndigheter har fått förödande kritik för att de försummade att utreda en nazistligas rasistiska mord. Den så kallade NSU-ligan är anklade för sammanlagt tio mord.

Utredarna anser att rättsväsendet – ett lapptäcke av polis- och säkerhetstjänster och åklagarmyndigheter på riks- och delstatsnivå – lät sig styras av fördomar, som att "turkar dödar turkar" och

att NSU:s offer skulle ha varit kriminella som drog det korta strået i interna uppgörelser.

Terrorhot har man enligt kritiken bara spanat efter på vänsterkanten och bland muslimer och de ideologiska motiven bakom morderna upptäcktes av en slump.

Parlamentarikerna i NSU-utredningen betonar att de alla står bakom kritiken, och inte vill plocka partipolitiska poäng inför valet.

Men Tysklands nationaldemokratiska parti (NPD) väljer

att fortsatt bygga sin valkampanj på svartmålning av invandrare.

NPD hetsar inte minst mot asylsökande. "Maria statt Scharia" (kristendom i stället för islam) är ett av budskapen.

Slagorden ställer omsorg om pensionärerna mot etniska minoriteter: "Geld für die Oma statt für Sinti & Roma". NPD varnar för ett framtida Tyskland översvämmat av invandrare: "Heute sind wir tolerant – morgen

fremd im eigenen Land". Texterna fanns på plakat vid en demonstration i Berlin-stadsdelen Hellersdorf nyligen. Det är ett av de ställen där NPD kampanjar hårt och asylsökande kan mötas av Hitlerhälsningar.

MEN ENLIGT magasinet Der Spiegel har antalet asylsökande i Tyskland stigit mycket måttligt och det är långt till nivån under rekordåren, som 1992 då bland annat Bosnien-kriget genere-

rade flyktingar och 438 000 sökte tysk asyl.

I förhållande till invånarantalet är de asylsökande flest i Malta, Österrike och Sverige. Till och med Schweiz – ökänt för strikta regler och främlingsfientliga kampanjer – har fler sökande än Tyskland, skriver Der Spiegel.

Migrationsverket Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) beviljade mellan januari och juni 2013 bara 348 asylansökningar. 12 614 fick avslag. ¶

FOTO: MARKUSSCHREIBER/SCANPIX

I Tyskland – landet som både är för stort och litet för att inta en ledarroll i Europa – är Angela Merkels pragmatiska ledarskap helt rätt. Att hon kommer att sitta kvar som förbundskansler även efter det förestående valet är höjt över alla tvivel.

Omvärlden har lite svårare att uppskatta Merkel. Efter tredje rikets och andra världskrigets totala katastrof och nederlag för Tyskland, har den tyska vägen åter till normalitet gått genom integration och underordning – i öst först under Sovjet, i väst, och sedan murens fall, i hela landet genom det som blivit EU och säkerhetspolitiskt i Nato. Tyskarna har vant sig att låta andra bestämma och

skötsamt betala. Någon tysk ledarroll har inte förväntats och framför allt militärt har Tyskland varit mycket återhållsamt.

NU HAR TYSKARNA börjat tröttna på att alltid betala och ställer krav på den ekonomiska politiken i EU. Det uppfattas som överhetsfasoner. Samtidigt vill Tyskland och Merkel inte ta någon tydlig ledarroll. Militärt vill man

fortfarande inte engagera sig i olika interventioner i omvärlden. I Libyen vägrade Tyskland att vara med – i motsats till exempelvis Sverige. Det uppskattas ironiskt nog inte i USA, Storbritannien och Frankrike – de gamla stormakter som efter andra världskriget ville ha ett underordnat Tyskland som höll sig undan världspolitiken.

Den tyska frågan – om landet som både är för stort och

för litet för att inta en ledarroll i Europa och världen – består. I den osäkerheten är Angela Merkel förmodligen den bästa ledare Tyskland kan ha.

ANDERS MELLBOURN

Nästa vecka

Läs mer om Merkels gröna utmanare Katrin Göring-Eckardt.

1000 migranter till Italien i veckan

PÅ FLYKT Italienska kustbevakningen har tagit hand om fler än 200 migranter utanför Siciliens kust. I en räddningsaktion tog kustbevakningen hand om 116 migranter, de flesta från Somalia, som färdades på en gummi-flotte. Migranterna fördes till ön Lampedusa.

Ytterligare ett hundratal migranter upptäcktes på lördagen av ett fartyg från EU:s gränskontrollorgan. Migranterna överlämnades till kustbevakningen som förde dem till en siciliansk hamn.

Omkring 1 000 migranter har tagit sig över Medelhavet till Italien den senaste veckan.

Greenpeace protesterar i Arktis

MILJÖ Miljöorganisationen Greenpeace trotsade på lördagen ryska myndigheter då de skickade in sitt skepp Arctic Sunrise i ryska vatten för att protester mot oljeborrning. Ryska transportministeriet anklagade genast Greenpeace för att ha brutit mot både rysk och internationell lagstiftning. Greenpeace ska enligt egen uppgift ha sökt tillstånd för att åka in i området, men ha fått avslag från ryska myndigheter.

/TT-AFP

Läsglädje!

Sändaren - en kristen nyhetstidning - varje vecka!

Erbjudandet gäller under 2013 och prenumerationer i Sverige. Sändaren tillhör Berling Press AB. All kundinformation lagras och behandlas med datastöd enligt PUL, PersonUppgiftsLagen.

Ja tack! Jag vill prenumerera på Sändaren under ett helt år (52 nr) och betalar 795 kr.

Namn:

Adress:

Postnr: Ort:

Telefon:

E-post:

SÄNDAREN
BETALAR
PORTOT

Sändaren.

Svarspost
Kundnr 205 190 85
110 22 STOCKHOLM